

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Teologia pastoralna szczegółowa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Detailed pastoral theology
Kierunek studiów	Teologia A WSD Kielce rok VI
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Teologia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr Marcin Rokita
---	----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	XI	3
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1 – zdobyta wiedza podczas wykładów z teologii pastoralnej fundamentalnej i szczegółowej w poprzednich latach, teologii biblijnej, teologii dogmatycznej (ekleziologia), teologii fundamentalnej, prawa kanonicznego, psychologii rozwojowo-wychowawczej i pedagogiki oraz katolickiej nauki społecznej. W2 – wiedza na temat bieżących wydarzeń w kraju i na świecie
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – parafia jako podstawowe miejsce realizacji duszpasterstwa
C2 – sakramenty w praktyce duszpasterskiej Kościoła

C3 – Przekazanie wiedzy na temat współczesnych procesów społeczno-politycznych i kulturowo-religijnych obecnych w świecie

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W01	ma pogłębioną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi oraz o procesach zmian zachodzących w kręgu kultur będących pod wpływem chrześcijaństwa, zwłaszcza w odniesieniu do roli chrześcijaństwa w kształtowaniu się kultury Europy	T_W04
W02	ma pogłębioną znajomość współczesnego nauczania Kościoła katolickiego; zna także katolicką naukę społeczną	T_W07
W03	ma uporządkowaną i pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu innych dyscyplin teologicznych	T_W12
W04	rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	T_W17
W05	ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem kultury chrześcijańskiej	T_W19
UMIEJĘTNOŚCI		
U01	umie prowadzić dialog światopoglądowy, ekumeniczny i międzyreligijny	T_U03
U02	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	T_U08
U03	potrafi nawiązywać współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej i charytatywnej	T_U10
U04	potrafi twórczo włączyć się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego	T_U11
U05	potrafi integrować wiedzę z różnych subdyscyplin teologii, odnajdywać powiązania pomiędzy poszczególnymi elementami chrześcijańskiego dziedzictwa doktrynalnego	T_U15
U06	potrafi prawidłowo interpretować wyjaśniać i zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między zjawiskami społecznymi	T_U19
U07	potrafi posługiwać się systemami normatywnymi, normami i regułami (dogmatycznymi, etyczno-moralnymi, prawnymi, zawodowymi) Kościoła katolickiego w celu rozwiązywania konkretnych problemów	T_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K01	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	T_K02

K02	identyfikuje i rozstrzyga dylematy — zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne — związane z życiem indywidualnym i społecznym	T_K03
K03	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania i potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki swojej działalności	T_K06
K04	ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego	T_K07
K05	uczestniczy w życiu kulturalnym i interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi	T_K08
K06	uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego regionu, kraju i Europy	T_K09
K07	ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu teologii pastoralnej i teologii życia duchowego	Tk_W02
K08	ma pogłębioną wiedzę z zakresu teologii słowa Bożego i sakramentów	Tk_W03
K09	ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu liturgiki i liturgii, obrzędowości Kościoła katolickiego i pobożności ludowej	Tk_W04
K010	umie organizować parafialną działalność duszpasterską, ekumeniczną, charytatywną, oraz animować aktywność małych grup	Tk_U02
K011	potrafi podejmować i wypełniać ogólne i specjalistyczne zadania duszpasterskie Kościoła katolickiego	Tk_U04
K012	potrafi popularyzować wiedzę teologiczną, przekazywać ją i dzielić się doświadczeniem religijno-duchowym, zwłaszcza przez posługę duszpasterską w Kościele katolickim	Tk_U05
K013	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy doktrynalne i etyczno-moralne związane z pracą duszpasterską	Tk_K01
K014	wykazuje gotowość do podejmowania trudnych zadań związanych z pracą duszpasterską i pełnioną funkcją społeczno-eklezyjną	Tk_K02
K015	umie uczestniczyć w przygotowaniu i kierowaniu działalnością społeczną, potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki społeczne i eklezyjalne swojej działalności	Tk_K04
K016	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy w zakresie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kultury chrześcijańskiej oraz w odniesieniu do dóbr materialnych Kościoła	Tk_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Treści programowe:

- socjologia religii a teologia pastoralna;
- pojęcie religii w ujęciu socjologicznym;
- uwarunkowania społeczno-kulturowe duszpasterstwa parafialnego w Polsce;
- uwarunkowania religijno – kościelne duszpasterstwa parafialnego w Polsce;
- procesy i zjawiska: sekularyzacja, sekularyzm, indyferentyzm religijny, „nowy ateizm” laicyzacja, indywidualizacja i prywatyzacja religii;
- sakramenty w praktyce duszpasterskiej Kościoła: duszpasterstwo wobec rodziców i rodziców chrzestnych przygotowujących się do chrztu swoich dzieci; wybrane zagadnienia pastoralne dotyczące Eucharystii; duszpasterstwo niedzielne; duszpasterstwo pierwszo-komunijne; przygotowanie do sakramentu bierzmowania kandydatów i ich rodzin; posługa duszpasterska wobec chorych; sakrament namaszczenia chorych w obecnej praktyce Kościoła; duszpasterstwo powołaniowe;
- duszpasterstwo pozasakramentalne: nabożeństwa, liturgia pogrzebowa;
- kancelaria parafialna, wymiar duszpasterski spraw załatwianych w kancelarii parafialnej;
- ruchy i stowarzyszenia religijne w diecezji kieleckiej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W01	Wykład konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny	Egzamin	Protokół
W02	Wykład konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny	Egzamin	Protokół
W03	Wykład konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny	Egzamin	Protokół
W04	Wykład konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny	Egzamin	Protokół
W05	Wykład konwencjonalny, problemowy i konwersatoryjny	Egzamin	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U01	Analiza tekstu, dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
U02	Analiza tekstu, dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
U03	Analiza tekstu, dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
U04	Analiza tekstu, dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie

U05	Analiza tekstu, dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
U06	Analiza tekstu, dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
U07	Analiza tekstu, dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K01	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K02	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K03	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K04	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K05	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K06	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K07	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K08	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K09	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K010	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K011	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K012	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K013	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K014	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K015	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji
K016	Analiza tekstu, dyskusja	Obserwacja	raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie zna podstawowych pojęć z zakresu problematyki duszpasterstwa sakramentalnego w parafii, współczesnych procesów społeczno-politycznych i kulturowo-religijnych oraz nie posiadał podstawowej wiedzy na temat stosunku do nich nauki Kościoła;

(U) - Student nie potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacji oraz na ich podstawie formułować argumentację z zakresu problematyki duszpasterstwa;

(K) - Student nie potrafi uchwycić specyfiki argumentacji teologiczno-pastoralnej oraz podjąć dyskusji na tematy z zakresu współczesnych wyzwań politycznych, ekonomicznych i kulturowych;

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybrane zagadnienia z zakresu problematyki duszpasterstwa sakramentalnego w parafii, współczesnych procesów społeczno-politycznych i kulturowo-religijnych oraz posiada podstawową wiedzę na temat stosunku do nich nauki Kościoła;

(U) - Student w stopniu podstawowym potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacji oraz na ich podstawie formułować argumentację z zakresu problematyki duszpasterstwa;

(K) - Student rozumie potrzebę wielowymiarowego interpretowania rzeczywistości jaką jest Kościół lokalny i potrafi to w duszpasterstwie wykorzystać;

Ocena dobra

(W) - Student zna większość zagadnień z zakresu problematyki duszpasterstwa sakramentalnego w parafii, współczesnych procesów społeczno-politycznych i kulturowo-religijnych oraz posiada podstawową wiedzę na temat stosunku do nich nauki Kościoła;

(U) - Student w stopniu umiarkowanym potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacji oraz na ich podstawie formułować argumentację z zakresu problematyki duszpasterstwa;

(K) - Student rozumie potrzebę wielowymiarowego interpretowania rzeczywistości jaką jest Kościół lokalny i potrafi to w duszpasterstwie wykorzystać;

Ocena bardzo dobra

(W) - Student zna wszystkie zagadnienia z zakresu problematyki duszpasterstwa sakramentalnego w parafii, współczesnych procesów społeczno-politycznych i kulturowo-religijnych oraz posiada podstawową wiedzę na temat stosunku do nich nauki Kościoła;

(U) - Student potrafi dobrze wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacji oraz na ich podstawie formułować argumentację z zakresu problematyki duszpasterstwa;

(K) - Student rozumie potrzebę wielowymiarowego interpretowania rzeczywistości jaką jest Kościół lokalny i potrafi to w duszpasterstwie wykorzystać;

Na ocenę końcową składają się oceny z aktywności w czasie zajęć (10%), kolokwium z lektur (20%) oraz ocena z egzaminu (70%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
– Sobór Watykański II. Konstytucja Duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym "Gaudium et spes"; – Instrukcja Kongregacji ds. Duchowieństwa „Nawrócenie duszpasterskie wspólnoty parafialnej w służbie misji ewangelizacyjnej Kościoła. Watykan 2020; – Franciszek. Adhortacja apostolska o głoszeniu Ewangelii we współczesnym świecie „Evangelii gaudium”; – II Polski Synod Plenarny (1991-1999), Poznań 2001; – Zarządzenia Posynodalne Biskupa Kieleckiego, Kielce 2002; – Kamiński R. [red.], Teologia pastoralna, t. 2, Lublin 2002; – Kamiński R, Działalność zbawcza Kościoła w teorii i praktyce pastoralnej, Lublin 2007; – Narecki Z., Duszpasterstwo zwyczajne w parafii a urzeczywistnianie się Kościoła, Lublin 2001; – Drzycimski A., Glaza M., Skibiński T. [red.], Sakramenty w praktyce duszpasterskiej-szanse i zagrożenia; – Berger P. L., Święty baldachim. Elementy socjologicznej teorii religii, Kraków 2005; – McGuire M. B., Religia w kontekście społecznym, Kraków 2012; – Potocki A., O Kościele także socjologicznie, Warszawa 2017; – Tutak M. J., Wielebski T., [red.], Pandemia jako „znak czasu” dla Kościoła w Polsce, Warszawa 2021; – Tutak M. J., Wielebski T., [red.], Seniorzy wyzwaniem dla Kościoła w Polsce, Warszawa 2019. – Lipiec D., Duszpasterstwo parafialne wobec współczesnych wyzwań, [w:] Ateneum Kapłańskie, z. 2 (2015), s. 238-251; – Śmigiel W., Próba ukazania aktualnej sytuacji kościoła katolickiego w Polsce, Warszawskie Studia Pastoralne (2017), s. 9-23. – Biel R., Wewnątrzkościelne przyczyny kryzysu wiary, [w:] Duszpasterstwo wobec kryzysu wiary, [red.] Przygoda W., Święs K., Lublin 2013, s. 79-102. – Święs K, Uwarunkowania duszpasterstwa parafialnego w Polsce na początku XXI wieku, [w:] Teologia i człowiek, 47 (2019), nr 3, s. 73-90.
Literatura uzupełniająca
– Kamiński R., Przygoda W., Fiałkowski M. [red.], Leksykon teologii pastoralnej, Lublin 2006.; – Hajduk R., Apologetyka pastoralna. Duszpasterska odpowiedź Kościoła na wyzwania czasów współczesnych, Kraków 2009.; – Kurosz J., Teologia pastoralna. Materiały do ćwiczeń, część druga, teologia pastoralna szczegółowa - wybrane zagadnienia. Teologia laikatu i apostołstwa, Poznań 2012.

